

& huiusmodi quæstibus, quemadmodum domus, sed & magis, quam obrem in Republica quidê huic soli parti intendunt.

CAPVT XII.

Q Voniã verò tres erant partes rei domesticæ, vna dominica, de qua supra diximus, alia paterna, tertia coniu- galis: Nam & vxori præest & filiis, tanquam liberis quidem ambobus, sed non eodem imperij modo, sed vxori quidem ciuilitè, filiis autem regiè: Masculus enim quàm fœmina natura principalior est, nisi alicubi contra naturam constite- rit, & quod antiquius est & perfectum, iuniore & imperfecto: In ciuilibus igitur principatibus plerunque commutatur is qui præest, & is qui subest. nam æquales esse volunt secundum naturam nec quicquam differre, at tamen cum hic quidem præest, ille verò subest, requirit differen- tiam, & figuris, & sermonibus & honoribus, vt Amasis inquit, de pedum lotore. e- nim uerò masculus ad fœminam semper ita se habet. Filiorum autê imperium est regium. Quod enim genus, quòdque per amicitiam præest & per ætatem, id ipsum est idem quod species quædam regij im- perij. Ideo bene Homerus de Ioue inquit:

- Hominum pater, atque Deorum.

fic appellans horum omnium regem. Natura enim excellere regem oportere, ge- nere autem esse eundem: quod accidit seniori ad iuniorem, & parenti ad natum.

CAPVT XIII.

M Anifestum ergo est, quod plus studij domesticæ disciplinæ est circa homi- nes, quàm circa possessionem inanimato- rum: & circa horum virtutes, quàm circa virtutes possessionis, quas diuitias appel- lamus: & circa liberos magis, quàm circa seruos. Primum igitur de seruis dubitaue- rit quispiam, vtrum præter ministeria, & corporalia opera, sit aliqua virtus serui excellentior: puta modestia, & fortitudo, & iustitia, & alij huiusmodi habitus, vel non sit vlla, præter corporalia ministeria. Ambiguitatem sanè id vtraque ex parte habet. nam siue sit aliqua, excellentiores erunt serui quàm liberi: siue non est ali- qua, cum sint homines rationis partici- pes, absurdum videbitur. Eadem est fe- rè quæstio de muliere & puero, vtrum & horum sint virtutes, & oporteat mulierem esse modestam, & fortem, & ius- tam: & an puer sit intemperans, & mo-

χερδον δε ταύτων δε τὸ ζῆτιυ μδρον και πει γμμακας και παιδός, πύτιρε και τούτων εἰπὸν ἀ- ρετιαι, και δεῖ τῶ γμμακας εἶναι σὺφρονα και ἀνδρείαν, και δικαίαν και τῆς δεῖν ἀκόλαστος, και σάφρονα,

A καί τοιούτων πέρσον, ὡς ἀφ' οἰκίᾳ μᾶλλον δε, δίοσφ πινές καί πολετδόνται ἤφ' πολιτευ- μέρων ταύτα μόνον.

Κερδόμερον # 16

E Πεί ὅ τεία [μέρη] τῆς οἰκονομικῆς ὡ, ἐν ἐμρ δεσποτικῆ, πει ἦς εἰρηται πωρ- τερον ἐν ὃ, πατερικῆ τείτον ὃ, γαμικῆ και γδ γμακας ἀρχην καί τέκνον, ὡς ἐλευθέρων μδ ἀμφοῖν, οὐ τὸν αὐτὸν ὃ ἔσπον τῆς ἀρχῆς, δὲ- και γμακας μδρ πολιτικῆς, τέκνον ὃ βασι- λικῆς τὸ γε γδ ἀρρεν φύσῃ τῷ θήλαος ἡγα- μονικώτερον, εἰ μὴ πρ σμείστικε παρά φύ- σιν καί τὸ προσβύτερον καί τέλειον, τῷ νεώτε- ρου καί ἀτελοῦς ἐν ἐμρ οὐκ ἔ' πολιτικῆς ἀρ- χῆς τῆς πλείσται μεταβδῆ τὸ ἀρχην καί τὸ ἀρχόμερον ἐξ ἴσου γδ εἶν) βούλεται ἢ φύσιν, καί διαφέρειν μὴ δέ' ὅμως ὃ, ὅταν τὸ μδρ ἀρ- χην, τὸ ὃ ἀρχηται, ζῆτιε διαφορεῖν εἶν) καί γαί- μισι, καί λόγους, και τιμῆς ὡς ἀφ' και Ἀμεισος εἶπε τὸν πει τῷ ποδαιπυήρος λόγον. τὸ δ' ἀρρεν ἀεὶ πωρὸ τὸ θῆλυ τῶτον ἔχῃ τὸν ἔσπον ἢ ὃ ἤφ' τέκνον ἀρχῆ, βασιλικῆ. τὸ γδ γχυνῆ- σιν, καί κατ' φιλίαν ἀρχον, καί κατ' προσβείαν ὅσιν ὁσφ δε βασιλικῆς εἶδος ἀρχῆς: διὸ κε- λῶς Ὀμηρος τὸν Δία πωροσγῆρουσιν εἶπων,

--πατὴρ αἰδ εἶν τὸ θεῖον τε,

τὸν βασιλῆα τοῦτον ἀπώτων. φύσῃ γδ τὸν βασιλῆα διαφέρειν μδρ δεῖ, τῷ γχύνει δ' εἶν) ἢ ἀμπτὸν ὁσφ πύπονδα τὸ πωροσβύτερον πωρὸ τὸ νεώτερον, καί ὃ γχυνῆσαι πωρὸ τὸ τέκνον.

Κερδόμερον # 17

Φ Ανερὸν τίμω ὅτι πλείων ἢ σπουδῆ τῆς οἰκονομίας πει τῶν ἀφ' ὁσφ, ἢ πει τῶ ἤφ' ἀρχον κῆσιν, και πει τῶ ἀρετῶ τούτων, ἢ πει [τῶ] τῆς κῆσται, ὃν κελοῦ μδρ πλώτων και ἤφ' ἐλευθέρων μδ- λον ἢ δούλων. πωρ τὸν ἐμρ οὐκ πει δούλων δωρησάν αὐ τε, πύτερον ὅσιν ἀρετῆ πρ δού- λου παρά τας ὀργανικῆς καί διακονικῆς δῆμ- πμωτέρεα τούτων, ὃδ σωφροσμῆ, και ἀν- δρία, και δικαιοσμῆ, και ἤφ' δῆμων ἤφ' πε- ούτων ἔξων, ἢ κε εἶν οὐδεμία παρά τας σωματικῆς ἑσπρησίας. ἔχῃ γδ δωρησῖν ἀμ- φοτέρεα εἶτε γάρ ὅσιν, πὲ διοίσεισι ἤφ' ἐ- λευθέρων; εἶτε μῆ ὅσιν, ὄντων αἰδ εἶ- πων, και λόγου κοινωσιώτων, εἶσπον.

καὶ τῶν ἀφ' ὁσφ πει τῶ ἀρχον κῆσιν, και πει τῶ ἀρετῶ τούτων, ἢ πει [τῶ] τῆς κῆσται, ὃν κελοῦ μδρ πλώτων και ἤφ' ἐλευθέρων μδ- λον ἢ δούλων. πωρ τὸν ἐμρ οὐκ πει δούλων δωρησάν αὐ τε, πύτερον ὅσιν ἀρετῆ πρ δού- λου παρά τας ὀργανικῆς καί διακονικῆς δῆμ- πμωτέρεα τούτων, ὃδ σωφροσμῆ, και ἀν- δρία, και δικαιοσμῆ, και ἤφ' δῆμων ἤφ' πε- ούτων ἔξων, ἢ κε εἶν οὐδεμία παρά τας σωματικῆς ἑσπρησίας. ἔχῃ γδ δωρησῖν ἀμ- φοτέρεα εἶτε γάρ ὅσιν, πὲ διοίσεισι ἤφ' ἐ- λευθέρων; εἶτε μῆ ὅσιν, ὄντων αἰδ εἶ- πων, και λόγου κοινωσιώτων, εἶσπον.